

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sacrum Sanctuarium Crucis Et Patientiae Crucifixorum Et Cruciferorum

Bivero, Pedro de

Antverpiæ, M.DC.XXXIV.

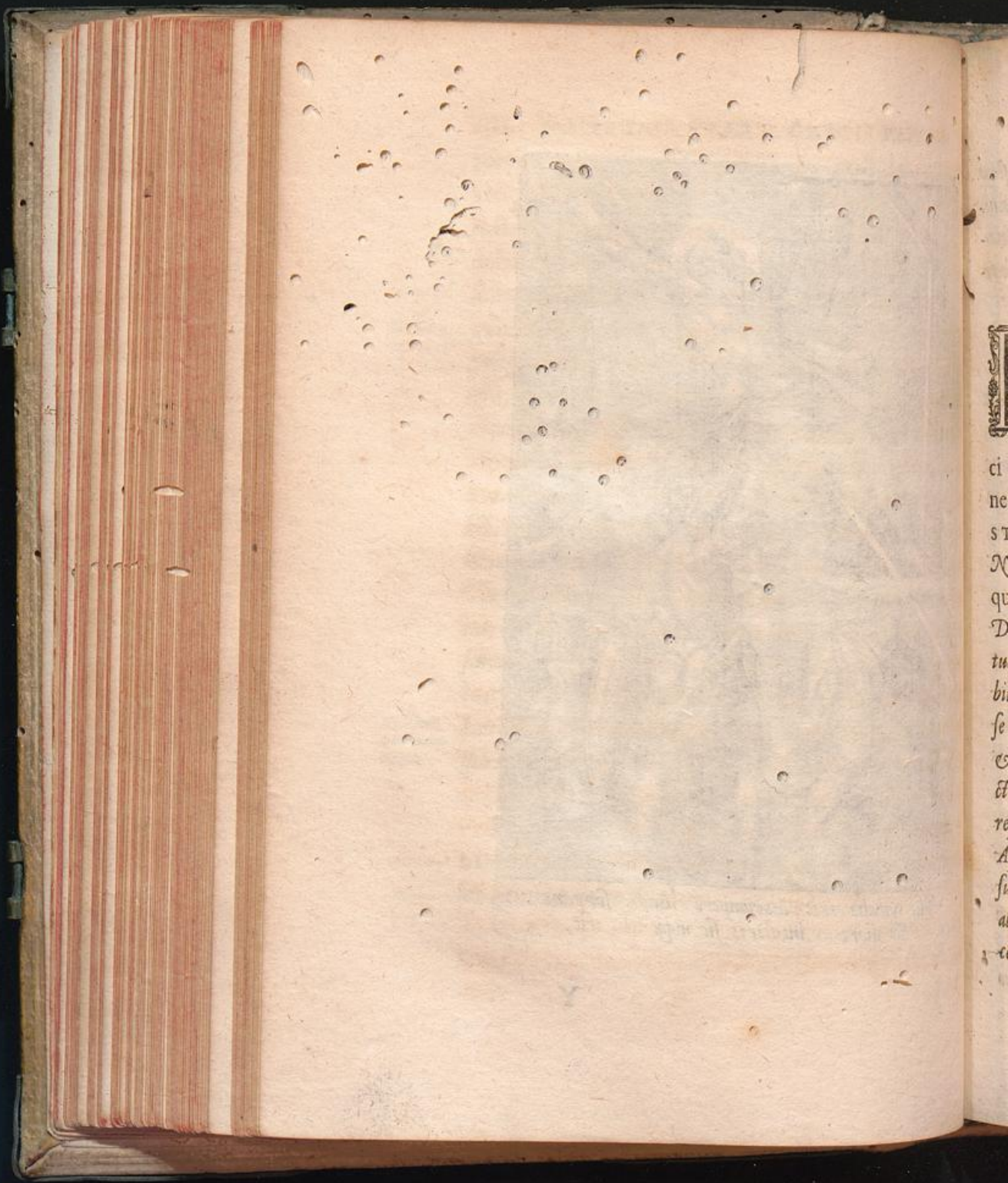
Emblematica Imago XVIII. S. Vitalis Crucifixi Explicata.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47616](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47616)

Hic vitalis erit: disrumpere liuide serpens .
18: Si mortem intuleris, sic mage talis erit.

Y

EMBLEMATICA IMAGO XVIII.

S. VITALIS CRVCIFIXI.

EXPLICATA.

DIVVS VITALIS seruus Agricola^{Ambr.} Marty-^{Beda.}
ris, post varios ac diuersos cruciatus vi-^{Surius.}
tali crucis ligno adstrictus est. Seruitutis
cruci adstrictus, CHRISTI Domini cru-
ci affigitur. Et quidem in vna & altera conditio-^{Sympathia}
ne instructionem CHRISTI habuit, cum CHRI-^{Christi &}
STVS accipiens formam serui, seruituti natus sit. ^{Vitalis}
Non enim veni ministrari, sed ministrare. Huc pertinet ^{Artificum}
quod dicit Bernardus Homilia 1. super Missus est: ^{tolerata}
Disce homo obedire, disce puluis obtemperare. De auctore ^{seruitutis.}
tuo loquitur Euangelista: *Et erat subditus illis, haud du-* ^{Matth. 10,}
bium quin Maria & Ioseph. Erubescere superbe cinis: ^{28.}
Deus se humiliat, & tu te exaltas. Deus se hominibus subdit,
& tu dominari gestiens hominibus, tuo te praeponis au-
ctori. Utinam mihi aliquando tale aliquid cogitanti, Deus
respondere dignetur, quod & suo increpando respondit
Apostolo, Vade post me satana, quia non sapis ea quae Dei ^{Matth. 8,}
sunt. Accedit Basilii in Regula breuiori 125. ^{35.} *Alij*
aliis obedientiam prestabimus tamquam serui dominis,
conuenienter praecepto Domini: Qui vult esse in vobis ^{Luc. 22,}
ma- ^{26.}

magnus, & sit omnium Ultimus, & seruus omnium: sed
 filius hominis non venit ut ministraretur ei, sed ut mi-
 straret. Humana seruitus, quæ homini propter ho-
 minem impenditur, mortalis est, vitalis verò Chri-
 stiana, quæ homini propter Deum exhibetur.

CRUX VITALIS, CRUX seruitutis Christianæ.

*Instrumen-
 tum artis
 bi. id vi-
 uendi.*

Qui se mancipat alieno seruitio, se alterius
 constringit: & cum homo homini obsequium
 præstat, adstrictus in crucem agitur. Quisquis
 patitur iugum, non terram inspiciat, sed cælum
 sublime intueatur. Cælum, non terram; Deum
 non hominem suspicit in cruce seruus VITALIS, &
 officij sui Christianum famulum monet è cruce,
 quod monuit S. Augustinus Serm. 3. de Dedicat. Ec-
 clesiæ: *Audi quisquis temporaliter seruus es, & quisquis do-
 neris iure dominationis adstrictus. Quisquis conditione que-
 libet obnoxius es, esto seruus, & esto liber: esto seruus, hu-
 militer obediendo; esto liber, fideliter seruiendo.* Hic seruus
 funibus seruitutis adstrictus, liber aliquando dicitur,
 ac simul canet: *Funes ceciderunt mihi in præclaris, et
 enim hereditas mea præclara est mihi.* Et quidem Chri-
 stiana obedientia, quid nisi decora seruitutis est? Re-
 gat Basilii Epist. 115. quomodo alius alteri obedire
 debeat. Respondet: *Sicut seruus Dominis, iuxta quod*

*Excitatio
 laboran-
 tis.*

Psal. 115, 6.

Domini

Domino præceptum est: *Qui vult inter vos esse magnus, ^{Lc. 22, 26.} sit omnium postremus, & omnium seruus.* Præstat alienæ voluntatis seruum esse, quàm suæ, quemadmodum adstruit Ephraem, agens de rectâ viuendi ratione. *Propriæ voluntati, inquit, ne te seruum feceris. Filij Israël è seruitute liberati, incolumes mare rubrum transierunt, in continenti naufragati sunt, quòd propriæ voluntatis imperio nimium se subderent.*

CRUX VITALIS, CRUX ægrotantis.

DUm homo iustus in hoc mundo detinetur, ^{Instrumentum artis bene moriendi.} corruptioni suæ seruit; tunc incipit esse vitalis, cum ad vitam accedit æternam. accedit autem, cum iam extremè laborat. *Iustorum animæ in manu Dei sunt, ^{Sap. 3, 1.} & non tanget illos tormentum mortis. Visi sunt oculis insipientium mori, illi autem sunt in pace.* Ergo vir sanctus, ^{Excitatio ægrotantis.} cum definit esse mortalis, incipit esse immortalis; & affixus lecto suo, similis est VITALI. Excitet seipsum, & dicat: *Conuertere anima mea in requiem tuam, quia ^{Psal. 114, 7.} Dominus benefecit tibi. Quia eripuit animam meam de morte, oculos meos à lacrymis, pedes meos à lapsu. Placebo Domino in regione viuorum.* Hæc regio cælestis est, quæ mortuos & mortales reiicit, admittit vitales & immortales. Mortalis non potest non ægrotare; non potest, dum viuuit, valere & benè habere; ac proin-

de neceſſe eſt vt, adhuc vitalis cum ſit, ſuſtineat crucem VITALIS. Homo ſemper vtitur medicinjs, ſemper enim occulta aegritudine laborat, vt oſtendit Auguſtinus in Pſalm. 102. *Stando laſſatus eras, ſedendo reficeris: ipſum ſedere medicina eſt laſſitudinis. In ipſa medicina ruruſus laſſaris, diu ſedere non poteris. Quidquid curuſt eſt, vbi fatigationi ſuccurritur, alia fatigatio inchoatur. Quid ergo iſta deſideras languidus? Aliquando aegrotat homo in dno ſua, in lecto ſuo aegritudine manifeſtiore. Semper ſua corruptioni ſeruit, tunc manifeſtius, cum iam laborat in lecto, & gemens ſub onere crucis, diuinumque implorans auxilium ait: Rex glorioſe, qui natus es ſeruituti, & conditionem ſeruilem VITALI tuo tribuiſti, ſuccurre miſero homini corruptioni naturae ſuae ſeruienti, & pro libertate ſua ſuſpiranti. Haud dubie, dum homo viuit, libertate ſua caret, cum in carcere corporis ſit: & ſi quis eſt miſeris vinculis, quibus captus detinetur, exire non curat nec optat, VITALIS non eſt. Captiui, qui in publica detinentur custodia, ſi ſuam ſperant liberationem, exitum ſuum deſiderant: ij vero, qui adſtricti vinculis ſunt, & reos ſe eſſe cognoscunt, timentesque pro meritis damnationem & extremum ſupplicium, egreſſum eſt carcere minime amant, ſed horrent.* Mysticus ergo VITALIS corſuum dabit in ſimilitudinem

nam *picura*, & optabit se à noxiis corporeæ seruitutis liberari, & in libertatem filiorum Dei cooptari.

Leuamen laborantis & ægrotantis.

Rex gloriosus formam seruilem induit, nec illam ad extremum vsque spiritum posuit: in cuius seruitutis memoriam, sacram Eucharistiam reliquit, quam seruis humilibus elargitur, vt onus humanæ & mortalis subiectionis patienter tolerent. *O res mirabilis, manducat Dominum seruus, pauper & humilis!* Manducat Dominum pauper, & ditescit; manducat seruus, & in libertatem vindicatur; manducat humilis, & in cælis exaltatur. Qui corruptioni naturæ seruit, de carne CHRISTI, quam sumit, non corruptionem metet, sed potius incorruptionem. Eapropter cum vicina iam est mors, & vt metat, falcem mittit, sapienter æger recurrit ad sacram Hostiam, vt pro carne sua mortali immortalem *viaticum.* CHRISTI carnem sibi assumat. Magnum certe hoc fœnus est, vt pro serua, domina, pro humana, diuina caro detur & accipiatur, in quam mors nullam iam habet ditionem. *Mors illi vltra non dominabitur: Prou. 6, 9.* quin potius in mortem illa suum exercet dominatum, & ad eius postea imperium, quam humanam carnem capit, tempore suo restituet.

Glo-

Gloriosum opus Artis Crucis & patientiæ,
corona aurea & laureola.

Honorat
artem be-
ne vive-
di & mo-
riendi.

Vera seruitus propriæ voluntatis abnegatio est, cui adiunctum martyrium est, quemadmodum Thomas Kempensis libro de Fidei dispensatione cap. 3. notauit: *Si est aliquod genus supplicij, quod martyres facit, tunc maximè illi martyres fiunt, qui totum verbo Dei tamquam gladio submissi plectuntur, quoties sibi ipsis per obedientiam moriuntur.*

Laureola
tolerata
seruitutis.

Ephel. 6. 8.

Hoc igitur genus martyrij dignum corona, dignum laureola est, cuius consideratione animans seruos Apostolus, *Scientes, inquit, quoniam vnusquisque quodcumque fecerit bonum, hoc recipiet à Domino, siue seruus, siue liber.* Accedit Ambrosius cap. 3. ad Coloss. *Si benè egerit, non erit apud Deum seruus despectus, sed remunerabitur quasi liber inter homines.* Liber utique inter homines cupiebat Simeon esse, cum re & nomine seruus obediens foret, dicens: *Nunc dimittit seruum tuum Domine secundum verbum tuum in pace.*

Luc. 2. 29.
Extrema
verba mor-
ientis.

Prodeat in publicum spectaculum sanctus AGRICOLA; in quo, veluti in speculo, conspicitur forma amoris Dei & patientiæ in inorbo.